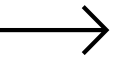

Bezpieczeństwo mebli w kontekście prawa UE

prowadzi radczyni prawna Anna Berendt

Poznań, 23 kwietnia 2026 r.

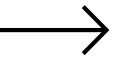
Grupa Robocza “Wnętrza Przyszłości”, Wielkopolskie Forum Inteligentnych Specjalizacji

Dlaczego Unia Europejska zajęła się regulacją bezpieczeństwa produktów?

- Rynek UE został zalany produktami spoza UE, w szczególności z Azji, które często nie spełniały europejskich standardów bezpieczeństwa.
- Rosła liczba wypadków konsumentów z udziałem produktów niebezpiecznych a jednocześnie brak było realnej odpowiedzialności producentów spoza UE za bezpieczeństwo produktów.
- Platformy sprzedażowe i e-sklepy funkcjonowały jako kanał dystrybucji produktów, których pochodzenie i bezpieczeństwo było trudne do zweryfikowania.
- Wiele produktów konsumenckich (w tym meble) nie posiadało własnych, dedykowanych aktów prawnych, określających jednolite wymagania bezpieczeństwa.

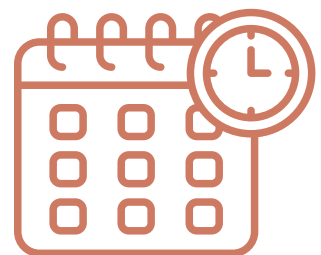

GPSR - jeden system zasad dla wszystkich

W odpowiedzi na tę lukę UE przyjęła jeden, uniwersalny akt prawny, który ma zastosowanie do prawie wszystkich produktów konsumenckich (z kilkoma wyjątkami wyraźnie wskazanymi w rozporządzeniu):

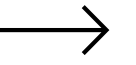
**Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/988 w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów
*ang. General Product Safety Regulation (GPSR)***

13.12.2024 r.

**Czy meble są
produktami
stwarzającymi
ryzyko?**

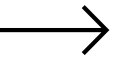

Na pierwszy rzut oka:
stabilne, zwykłe meble
codziennego użytku.

**No więc... gdzie jest
ryzyko?**

**Na przykład w
innych warunkach
użytkowania:**

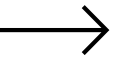

Źródło: <https://www.youtube.com/watch?is=hb63hgWogGSOoC26&v=sEVjL7LuDCw&feature=youtu.be>

GPSR to nie tylko gotowy mebel!

- Bezpieczeństwo produktu końcowego zależy również od komponentów, z których został wykonany, ale też na bezpieczeństwo wpływają akcesoria meblowe.
- Elementy takie jak kółka, stelaże, sprężyny, prowadnice, okucia czy mechanizmy mają bezpośredni wpływ na stabilność, wytrzymałość i sposób użytkowania mebla.
- Informacje techniczne i bezpieczeństwa dotyczące komponentów i akcesoriów stają się częścią dokumentacji GPSR gotowego mebla.
- Wadliwie albo źle dobrane komponenty czy akcesoria mogą oznaczać ryzyko dla gotowego mebla.

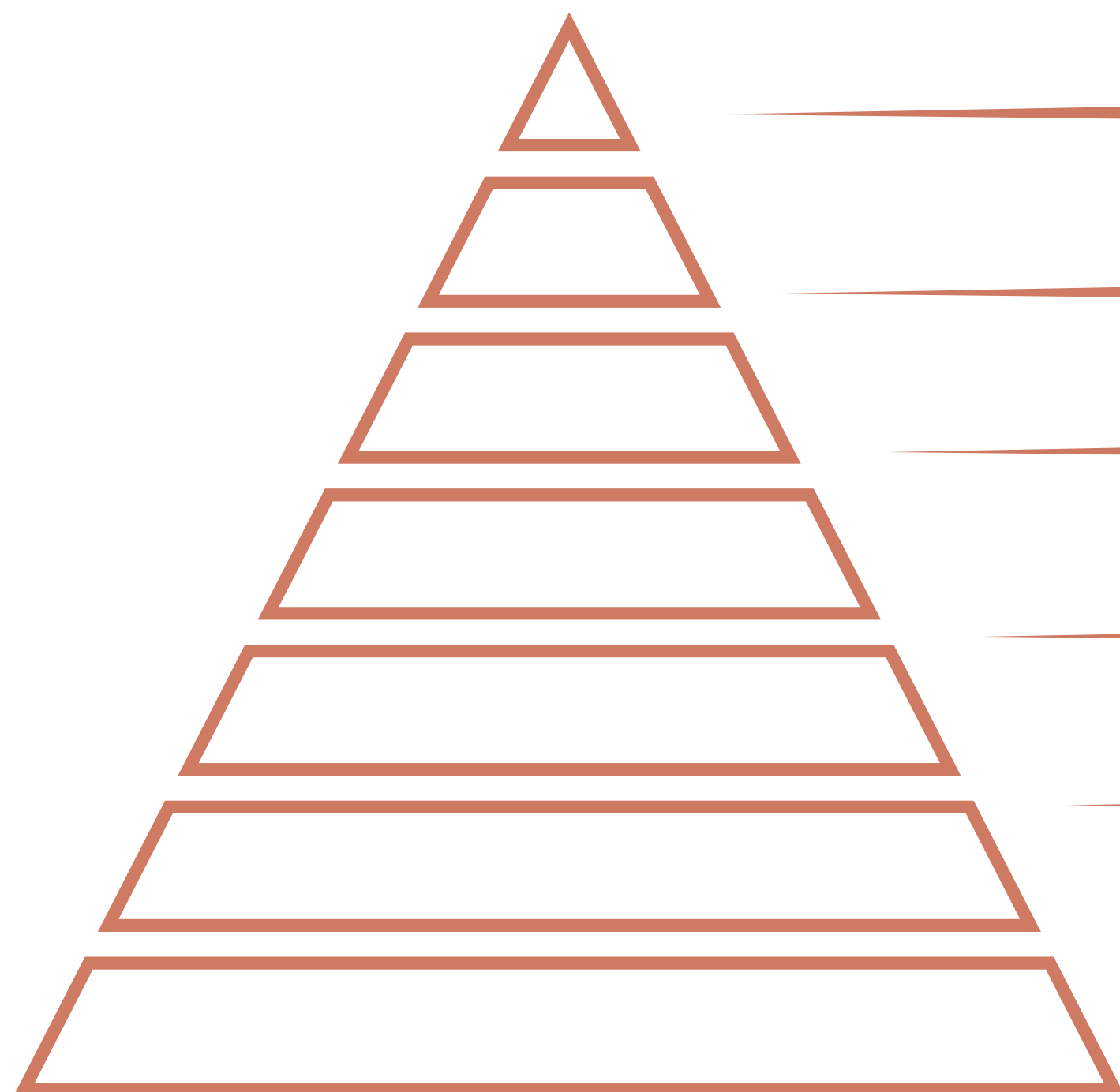
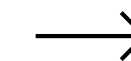
Jak ocenić bezpieczeństwo mebla

Przy ocenie, czy produkt jest bezpieczny, bierze się pod uwagę m.in.:

- konstrukcję i projekt mebla,
- materiały i komponenty,
- sposób montażu i użytkowania,
- instrukcje, ostrzeżenia i oznakowanie,
- sposób prezentacji (także online),
- to, kto faktycznie może z niego korzystać (np. dzieci).

Co GPSR zmienia?

konieczne jest wdrożenie w firmie wewnętrznych procesów, które zapewniają spełnienie wymogów bezpieczeństwa przez produkty

oferta online musi zawierać konkretne informacje

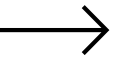
załączenie do produktu instrukcji i ostrzeżeń jest obowiązkowe

produkty muszą być oznakowane w odpowiedni sposób

dokumentacja techniczna musi odzwierciedlać ustalenia z analizy ryzyka

analiza ryzyka jest punktem wyjścia do określenia, czy i na jakich warunkach produkt może być uznany za bezpieczny

Role w łańcuchu dostaw - kto jest kim

- wytwarza produkt lub zleca jego zaprojektowanie / wytworzenie i sprzedaje go pod własną nazwą lub znakiem towarowym

- ma siedzibę w UE i wprowadza na rynek UE produkt pochodzący spoza UE

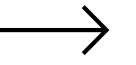

- sprzedaje produkt i nie jest ani producentem, ani importerem

Obowiązki producenta mebli (w skrócie)

1. Analiza ryzyka

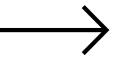
Po pierwsze: producent musi zastanowić się:

- jakie ryzyka mogą się pojawić w trakcie użytkowania np. stabilność konstrukcji, mechanizmy rozkładania, elementy ruchome, użytkowanie przez dzieci, intensywne lub niewłaściwe użycie,
- jakie sytuacje są racjonalnie przewidywalne, nawet jeśli nie są zgodne z przeznaczeniem np. siadanie na oparciu kanapy, skakanie po kanapie.

Na tej podstawie producent:

- sporządza wewnętrzną **analizę ryzyka** (nawet jeśli kanapa była badana w zewnętrznych laboratoriach),
- ocenia zidentyfikowane ryzyka - prawdopodobieństwo ich wystąpienia i możliwe skutki,
- wskazuje, w jaki sposób ryzyka zostały wyeliminowane lub ograniczone np. ostrzeżeniami lub instrukcją dla użytkownika.

2. Dokumentacja techniczna

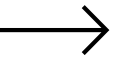
Po drugie: producent opisuje kanapę w **dokumentacji technicznej**:

- jak działa, jakie ma przeznaczenie i funkcje, z jakich elementów się składa,
- jakie ryzyka zostały zidentyfikowane w ramach analizy ryzyka i w jaki sposób je ograniczono,
- na jakich normach lub innych podstawach oparto ocenę bezpieczeństwa produktu.

Dokumentacja techniczna musi być aktualizowana i przechowywana przez 10 lat po wprowadzeniu kanapy do obrotu.

Uwaga! Dokumentacja komponentów, z których składa się kanapa powinna być częścią dokumentacji technicznej kanapy.

3. Oznakowanie

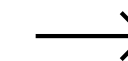

Po trzecie: producent **oznakowuje** kanapę:

- zapewnia możliwość identyfikacji kanapy poprzez wskazanie nr typu, partii, serii lub innego umożliwiającego identyfikację,
- podaje swoje dane - imię i nazwisko (JDG) lub nazwę z formą prawną, adres pocztowy, adres elektroniczny.

Te informacje umieszcza się na produkcie, a jeżeli nie jest to możliwe - na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do produktu.
W przypadku kanapy jej wielkość umożliwia umieszczenie tych danych na produkcie.

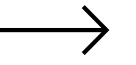
4. Instrukcje i informacje o bezpieczeństwie

Po czwarte: producent załącza do kanapy **instrukcje i informacje o bezpieczeństwie**, które:

- są jasne i zrozumiałe dla użytkownika oraz dostosowane do rynku, na którym kanapa jest sprzedawana (odpowiedni język),
- wynikają z przeprowadzonej analizy ryzyka,
- zawierają informacje o montażu, użytkowaniu oraz ograniczeniach korzystania z kanapy,
- wskazują sytuacje, których należy unikać np. niewłaściwe użycie, użytkowanie przez dzieci bez nadzoru.

Uwaga! Nie tylko meble produkowane seryjnie muszą mieć instrukcje - meble produkowane indywidualnie, na zamówienie również.

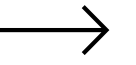

5. Wewnętrzne procesy

Po piąte: producent wprowadza **wewnętrzne procesy**, które:

- zapewniają, że każda kanapa produkowana seryjnie spełnia wymagania bezpieczeństwa,
- służą kontroli zgodności produktów z wymogami bezpieczeństwa np. kontrola jakości, weryfikacja komponentów, reagowanie na niezgodności.

Reakcja na niezgodności produktu

GPSR przewiduje konkretne obowiązki w sytuacji, gdy produkt jest niebezpieczny lub istnieje podejrzenie, że może stwarzać zagrożenie. Te obowiązki zawsze zakładają **reakcję**, a ich zakres zależy od roli w łańcuchu dostaw - najszerszy spoczywa na producencie, a w kolejnych ogniwach ulega stopniowemu ograniczeniu.

Reakcja na niezgodności produktu może polegać na m.in.:

- informowaniu konsumentów,
- informowaniu kontrahentów,
- informowaniu organów nadzoru (portal Safety Business Gateway),
- wycofaniu produktu z rynku,
- odzyskaniu produktu od konsumentów (recall),
- publikowaniu informacji o ryzyku lub niezgodnościach.

PRODUCENT

IMPORTER

DYSTRYBUTOR

Kontrole

Nadzór na bezpieczeństwem produktów sprawuje Prezes UOKiK, natomiast bezpośrednio kontrole przeprowadzają wojewódzcy **inspektorzy Inspekcji Handlowej**. Możliwe jest robienie zakupów kontrolnych (również anonimowo) oraz prowadzenie czynności w sposób zdalny.

Kontrole mogą być planowe (wynikające z analizy ryzyka i strategii krajowej) lub doraźne. Kluczowe uprawnienia inspektorów w toku kontroli:

- żądanie dokumentacji technicznej, specyfikacji oraz danych dotyczących łańcucha dostaw i sieci dystrybucji,
- pobieranie nieodpłatnych próbek produktów do badań (próbka właściwa i kontrolna),
- sprawdzanie bezpieczeństwa produktów na każdym etapie ich używania.

Przykłady kar, jakie mogą zostać nałożone na producenta:

- do 1 000 000 zł - sprzedaż produktu niebezpiecznego,
- do 200 000 zł - brak instrukcji, brak działań naprawczych, brak zgłoszenia wypadku z udziałem produktu,
- do 100 000 zł - błędy w oznakowaniu lub dokumentacji.

Przykład: kontrola sofy z 2024 r.

https://publikacje.uokik.gov.pl/hermes3_pub/Wpis.ashx?Id=6565&version=

Dziękuję za uwagę!